

A Fővárosi Ítéltábla Germus és Társai Ügyvédi Iroda (fél címe 1, ügyintéző: dr. Dedinszky Csaba ügyvéd) által képviselt felperes neve (felperes címe) kérelmezőnek Oppenheim Ügyvédi Iroda (..., ügyintéző: dr. László Áron Márk ügyvéd) által képviselt dr. alperes neve (....) ellenérdekű fél ellen a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala védjegybejelentést elutasító határozatának megváltoztatása iránt indított ügyében a Fővárosi Törvényszék 2015. január 14. napján kelt, 3.Pk...../2014/12. számú végzése ellen az ellenérdekű fél 13. sorszám alatt előterjesztett fellebbezése folytán meghozta az alábbi

v é g z é s t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság végzését részben megváltoztatja, a kérelmező megváltoztatási kérelmét elutasítja és az elsőfokú eljárási költségről akként rendelkezik, hogy azt a felek maguk viselik, egyebekben helybenhagyja.

A felek felmerült másodfokú eljárási költségüket maguk viselik.

A végzés ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság végzésével a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala (a továbbiakban: Hivatal) védjegybejelentést elutasító M...../43. ügyiratszámú határozatát megváltoztatta és elrendelte a színes ábrás megjelölés védjegyként történő lajstromozását az árujegyzékben írt áruk és szolgáltatások körében, továbbá kötelezte az ellenérdekű felet, hogy fizessen meg a kérelmezőnek 617.220 forint eljárási költséget.

Az ellenérdekű fél megváltoztatási kérelmét elutasította és kötelezte, hogy fizessen meg a kérelmezőnek 127.000 forint elsőfokú eljárási költséget.

Nem értett egyet a Hivatallal abban, hogy a "L..." szóelemet is tartalmazó színes ábrás megjelölés lajstromozása az ellenérdekű fél névhez fűződő jogát sértené, ezért a védjegyek és a földrajzi árujelzők oltalmáról szóló 1997. évi XI. törvény (Vt.) 5. § (1) bekezdés a) pontja folytán kizárt lenne az oltalomból.

A döntése alapjául tényként állapította meg, hogy a kertészmérnök végzettségű ellenérdekű fél tájépítészettel kapcsolatos műveivel vált ismertté, fia, B. agrármérnök, egyik lánya borászati tanulmányokat folytat. Az ellenérdekű fél 1992-től kezdődően B., S., Sz.-hegy és Cs. bazalt hegyein földet vásárolt, a 2000-es évek második felére 4-5 hektárnyi saját tulajdonú területen gazdálkodott. A pincészet 2000-2003 között évi 4.000, 2004-2005-ben évi 10.000 és 2006-2007-ben évi 25.000 palack bort állított elő. A borokat az ellenérdekű fél, később egyéni vállalkozóként L. B. „B...bor” megjelölés alatt hozta forgalomba, a szó javukra 2001. április 27. napjától védjegyoltalom alatt áll. A családi pincészet irányítását az ellenérdekű fél folyamatosan a fiának engedte át, a 2000-es évek második felére az üzleti döntéshozó kizárólag L. B. lett, és a szőlőtermő területek nagyobb része is a tulajdonába került. Az ellenérdekű fél és fia 1997-ben közösen megalapították a L. B. Kft.-ét, aminek 2009. és 2011. között L. B. önálló képviselőre jogosult ügyvezetője volt.

L. B. és a B. M. Sz. Kft. 2007. április 12. napján megalapította a kérelmezői társaságot, amelynek 2008. március 28. napjától L. B. barátja, P. P. is tagja lett. A kérelmező legalább egy milliárd forint értékű ingatlanberuházást eszközölt a badacsonyi hegyoldalon a L. B.-től megvásárolt telken, aminek eredményeként egy korszerű, európai színvonalú borászati feldolgozó üzem, valamint borhotel épült fel 2010-re. Az üzem a neves A.D. építészeti szaklapban 2010-ben elnyerte az ipari épületek kategóriájában az „Év épülete” díjat. A társaság ügyvezetője megalakulásától 2010. október 22. napjáig L. B. volt önálló képviseleti joggal, ő adott megbízást a jelen eljárásban vitatott megjelölés grafikai megtervezésére, továbbá a védjegybejelentés benyújtására. 2011. április 1. napján L. B. írásban úgy nyilatkozott, hogy feltétel nélküli hozzájárulását adja ahhoz, hogy a „L...” logót, azaz a megjelölést a kérelmező időbeli, területi korlátozás és minden további feltétel nélkül használja és elismerte, hogy a logó a kérelmező tulajdonát képezi. Április 9-én L. B. e-mailt küldött a kérelmező ügyvezetőjének, amelyhez mellékelte az ellenérdekű fél 2011. április 7. napján tett írásos nyilatkozatát, miszerint a tárgyi védjegy bejelentési kérelem teljesítését nem ellenzi és észrevételét visszavonja. Az e-mailhez tartozott egy apa és fia által aláírt nyilatkozat is, amely a „B...bor” védjegy használatára vonatkozott, továbbá egy olyan nyilatkozattervezet, amelyben a kérelmező a tárgyi megjelölés kivételével feltétlen hozzájárulását adja ahhoz, hogy az ellenérdekű fél és L. B. a L. megjelölést korlátozás és további feltétel nélkül használhassa és a „L...” szóvédjegy használatát nyilvántartásba vetesse.

A kérelmező kezdetben a családi pincészetben előállított bort forgalmazta, 2008 és 2010 között évi 25.000 palack számmal, majd a borkombinát üzembe helyezésével már évi 60-70.000 palack bort állított elő. A 2011-es évjárat volt az első olyan, amelyet már tisztán az új feldolgozó üzemben állítottak elő. A kérelmező borait olyan címkével hozza forgalomba, amelyen dominánsan a lajstromozni kért megjelölés szerepel. Időközben L. B. és P. P. személyes viszonya visszafordíthatatlanul megromlott, 2011 novemberében L. B. felmondott és 2013-ban a tagsági viszonya is megszűnt. 2011. november 28. napján az ellenérdekű fél és fia, L. B. munkaviszonyának megszűnésére, továbbá arra hivatkozva, hogy a borok már nem a család közreműködésével készülnek a kérelmezőtől visszavonta a „B...bor” védjegyre és a „L...” megjelölés használatára vonatkozó engedélyt és a tárgyi védjegybejelentés visszavonására, valamint a „L...” megjelölés használatától való tartózkodásra szólították őt fel.

A kérelmező 2010. június 30. napján kérte az eljárás tárgyát képező színes ábrás megjelölés védjegyoltalmát lajstromozni a Nizzai Megállapodás 33. osztályában a Badacsony eredetmegjelölés területéről származó alkoholos italok (sörök kivételével) áruk és 43. osztályában a vendéglátás(élelmezés); időleges szállásadás szolgáltatások tekintetében. A megjelölés az összefonódó, szótagonként egymás alá rendezett, nagy méretű, középszürke színű betűkkel írt „L...” szót ábrázolja oly módon, hogy az első és az utolsó karakterek függőleges szára hozzávetőleg egy betű magasságban meg van hosszabbítva és a szóvégi betű függőleges szárának jobb oldalán kis méretű betűkkel a „badacsony” szó olvasható.

Az ellenérdekű fél a bejelentéssel szemben észrevételt és felszólalást terjesztett elő, előbbi a Vt. 3. § (1) bekezdés c) pontjára, utóbbit 4. § (1) bekezdés b) pontjára, (2) bekezdésére, illetve 5. § (1) bekezdés a) pontjára alapította.

A Hivatal a 2011. április 7-ei keltezésű, kérelmező által benyújtott irat alapján az észrevételt és a felszólalást visszavontnak tekintette és a védjegybejelentést lajstromozta. Az ellenérdekű fél megváltoztatási kérelme folytán eljáró Fővárosi Törvényszék másodfokon jogerőre emelkedett végzésével a hivatali határozatot hatályon kívül helyezte, mert kérelmének hiányosnak találta a Hivatalhoz

benyújtott hozzájáruló nyilatkozatot.

A megismételt eljárásban hozott határozatával a Hivatal a védjegybejelentést elutasította és kötelezte a kérelmezőt, hogy fizessen meg az ellenérdekű félnek 650.000 forint eljárással felmerült költséget. A rosszhiszemű védjegybejelentésre (Vt. 3. § (1) bekezdés c) pont) alapított észrevételt nem találta megalapozottnak. A Vt. 4. § (1) bekezdés b) pontja és (2) bekezdése kapcsán kifejtette, miszerint a PUE 6bis cikkének (1) bekezdésére olyan belföldi személy is hivatkozhat, aki teljesíti a törvényi tényállásban írt feltételeket, azonban ezt nem találta lajstromozást kizáró akadállynak, mert a benyújtott iratok szerint a L. név árujelzőként történő használatának mértéke, intenzitása, földrajzi kiterjedtsége nem érte el a közismertség megállapításához szükséges szintet. Ugyanakkor a felszólalásban megjelölt további lajstromozást gátló okot, azaz a Vt. 5. § (1) bekezdés a) pontja szerinti névjogi sérelmet fennállónak találta. Megállapította, hogy szakmai körökben a L. névről elsősorban az ellenérdekű fél ismert, mégpedig borászként, szakíróként és tájépisztésként. A megjelölés domináns eleme a „L.” név, mert a „badacsony” szó leírónak tekinthető, az ábrás jelleg pedig csak a betűk speciális elrendezéséből áll. Noha a védjegybejelentést a kérelmező nevében az ellenérdekű fél fia, L. B. tette, de a család egyik tagjának önálló jognyilatkozata nem tekinthető a név többi jogosultja által adott hozzájárulásnak. Ezért a kérelmező az ellenérdekű fél hozzájárulása hiányában jogtalanul törekedett arra, hogy az érintett megjelölésre a borok és az ahhoz szorosan kapcsolódó vendéglátási szolgáltatások tekintetében kizárólagos jogosultságot szerezzen. Azt pedig, hogy a L. vezetéknev kereskedelmi névvé vált volna nem találta megállapíthatónak.

A határozat ellen mindkét fél megváltoztatási kérelemmel élt. A kérelmező elsődlegesen a hivatali döntés megváltoztatását és a megjelölés védjegyként való lajstromozását, másodlagosan a határozat hatályon kívül helyezését indítványozta. Az ellenérdekű fél megváltoztatási kérelme arra irányult, hogy a bíróság a védjegybejelentést a Vt. 4. § (1) bekezdés b) pontja alapján is utasítsa el.

Az elsőfokú bíróság a kérelmező megváltoztatási kérelmét alaposnak, az ellenérdekű fél megváltoztatási kérelmét megalapozatlannak találta.

Megállapította, hogy a L. rendkívül ritka családnév, továbbá hogy az ellenérdekű fél kétségtelenül ismert borászként is, ám ez túlnyomórészt szakírói, blogger tevékenységének köszönhető. Az ellenérdekű fél és fia ismertsége a közvélekedésben erősen keveredik, ugyanis L. B. legalább ilyen mértékben ismert borászként, a 2000-es évek második felétől pedig a L.-család tagjaként kifejezetten ő jelent meg ebbéli minőségben a nyilvánosság előtt. A családi borászatot nem vitásan az ellenérdekű fél hívta létre, és amíg át nem engedte a tevékenység szervezését a fiának a pincészet szigorúan lokális keretek között funkcionált, a megtermelt évi 4.000, később 10.000 palack egy igen szűk körű, gourmet közönségre korlátozó ismertséget biztosíthatott. Ez a méret leginkább egy kedvtelésből üzött családi borászatra utal, amit alátámaszt, hogy az ellenérdekű fél még a kérelmezőt életre hívó együttműködést közvetlenül megelőzően is főállásban a V...-ban dolgozott. Az ellenérdekű fél ismertségének bizonyítékaul csatolt iratok is ezt támasztják alá. Ezek közül csak a 2006-2007 éveket megelőzően keletkezettek értékelhetők, mert a későbbiek már a fia tevékenységét reprezentálják, amibe 2008-tól belekeveredik a kérelmező teljesítménye is. A családi pincészet növekedése azzal állítható párhuzamba, hogy az ellenérdekű fél fokozatosan a fiának engedte át a gazdaság szervezését, miközben saját szerepe súlytalanná vált és tevékenységét a szakmai tanácsadásra korlátozta. Ez végül a családon belüli tulajdonmegosztásban is megnyilvánult, mivel L.B. vált a földterületek többségi tulajdonosává, a családi gazdasági társaságban jelentős befolyást szerzett, ami elegendő jogi alapot adott ahhoz, hogy a pincészet jövőjéről lényegében egymaga döntsön. Noha az ellenérdekű fél maga célszerűbbnek látta volna családi keretek között folytatni a pincészetet, helytelennek tartotta befektető bevonását, mégis P. P.-rel szembeni ellenérzése dacára elismerően nyilatkozott és büszke volt rá, hogy egy nagyipari

körülmények között előállított borcímken jelent meg a családi név.

A pincészet fejlesztését illetően a család akarata az elsőfokú végzés indokai szerint nem vitásan egységes volt, L. B. pedig 2008-tól már szabadon intézkedhetett a családi vállalkozás ügyében, az együttműködés kifejezetten ennek folytatásaként, fejlesztéseként fogalmazódott meg, így mindaz, ami korábban a családi pincészet lényegét jelentette a kérelmezői vállalkozás részévé vált. Amennyiben a „L..”, „L.. családi pincészet” vagy „L.. család pincészete” szóösszetételek boros palack címkéken, szakkönyvekben, internetes cikkekben, borkóstolókon, borfesztiváli kitelepülések során való használata árujelzőként valósult meg, akkor a megjelölés már a családi pincészet működése idején elkezdett kereskedelmi névvé válni, és 2007-ben már ilyenként vált a kérelmező részévé.

Az elsőfokú bíróság érvelése szerint a „L..” szót dominánsan tartalmazó színes ábrás megjelölés tekintetében a kérelmező eredeti jogszerző, mert a logót ő tervezte meg, majd a jelentős mértékű marketinggel, komoly forgalmazási volumennel ő tette azt ismertté. Ebben fontos szerepet játszik, hogy a beruházás kiemelkedő nemzetközi építészeti elismerésben részesült, e tény széles körű sajtónyilvánosságot kapott, ami a „L..” márkanevet használó kérelmezőnek és a márkának is további ismertséget hozott. Ha tehát a „L..” megjelölés kereskedelmi névvé válása meg is kezdődött a pincészet családi korszakában, e folyamat a kérelmezői teljesítmény eredményeként teljessé vált. Azon túl, hogy az ábra megtervezését L. B., mint a kérelmező ügyvezetője rendelte meg, ő volt az, aki a megjelölést kifejezetten árujelzőként kezdte el használni. A végzés okfejtése szerint a felek együttműködése önmagában feltételezi a kérelmezőnek a „L..” árujelzőre vonatkozó használati jogát és erről az ellenérdekű fél és fia sem gondolkodtak másképpen, hiszen ilyen engedélyre maguk utaltak a 2011. november 28-i felszólító levelükben. Egyértelműen fejeződik ki a kérelmező használati jogának feltétlensége L. B. 2011. április 1-jei nyilatkozatában, amely korlátozásmentes használati jogról szól elismerve a kérelmezőnek a megjelölésre vonatkozó tulajdonjogát. Súlytalan a nyilatkozattevő azon előadása, hogy ő a tulajdonjogot a szerzői jog által védett grafikai alkotásra értette, mert számára is nyilvánvaló kellett, hogy legyen, hogy a tulajdonjog egyik részjogosítványa a használati- és a rendelkezési jog. Ráadásul L. B. a nyilatkozatot a védjegybejelentésre általa adott megbízást követően tette, tisztában kellett tehát lennie azzal, hogy a tulajdonjog elismerése a kérelmezőnek a megjelöléssel kapcsolatos kizárólagos használati jogának, azaz védjegyként való lajstromozáshoz való jogának az elismerését is jelenti.

A deklarált feltételnélküliségből az is következik, hogy a megjelölés kérelmező általi használatának nem lehetett feltétele a L. B.-vel való munkaviszony fennállása és az sem, hogy a L.-családból bárki a kérelmező tevékenységében aktív szerepet vállaljon. A 2011. április 9-ei e-mail mellékletét képező, kérelmező által aláírt nyilatkozattervezet tartalma kifejezi, hogy az ellenérdekű fél és fia sem volt eltérő véleménnyel a „L..” megjelölés kereskedelmi névvé válását és kérelmezőhöz való tartozását illetően, hiszen maguk vártak engedélyt a kérelmezőtől a L.. név használatára. Azon jogi álláspontjuk, hogy ennek feltétele az ellenérdekű félnek a jelen védjegybejelentéshez való külön hozzájárulása lett volna nem változtat tudati viszonyuk megítélésén. Az ellenérdekű fél azon esetleges törekvése, hogy egy újabb, „második” családi hobbi pincészetet kíván fenntartani magának, amelyben saját neve alatt kíván borokat előállítani és forgalmazni, súlytalan mind a fiával kötött megállapodás, mind a kérelmezőt létrehozó együttműködés szempontjából. Ha lett is volna titkos fenntartása a L.. névvel kapcsolatban az ellenérdekű félnek vagy a fiának, akkor az a családi pincészet fejlesztésére irányuló befektetői megállapodás és a 2011. április 1-jén tett nyilatkozat érvényessége szempontjából közömbös. Mindezek fényében a megjelölés olyan kereskedelmi név, amelynek kizárólagos használatára a kérelmező jogosult és aminek használata az ellenérdekű fél névviselési jogával szemben sem tekinthető jogosulatlannak, ezért a Vt. 5. § (1) bekezdés a) pontja nem akadályozza a megjelölés védjegyként való lajstromozását.

A felszólalásban megjelölt másik akadályozó jogot az elsőfokú bíróság, utalva a Vt. 4. § (1) bekezdés b) pontjára, (2) bekezdésére, a Párizsi Unió Egyezmény (PUE) 2. cikk (1) bekezdésére, illetve 6bis cikkének (1) bekezdésére nem találta alaposnak és erre tekintettel az ellenérdekű fél megváltoztatási kérelme nem volt eredményes.

Érvei szerint a bejelentés előtt az ellenérdekű fél és fia árujelzőként elsősorban a „B...bor” megjelölést alkalmazták. Ez jól látható a csatolt címketerven, ahol a domináns elem a „B..bor”, míg a „L...-család pincéjéből” mondat mindössze az áru előállítójára utaló, alig észrevehető jelzés a címke alján. A csatolt dokumentumok is túlnyomórészt a „B...bor” megjelöléssel azonosítják az ellenérdekű félhez köthető borokat, a fesztiválon készült fényképfelvételen is ez a szó a domináns. Az a körülmény, hogy a család a „B...bor” megjelölésre kért védjegyjoltalmat ugyancsak azt jelzi, hogy következetesen ezt a kifejezést és nem a családnévüket tekintették pincészetük márkanevének. Az elsőfokú bíróság azt is értékelte, hogy a borok világában a borász neve természetes orientáló tényező, így nem zárható ki, hogy van olyan fogyasztói kör, amely az ellenérdekű fél termékét a nevével, illetve az ebből képzett pincészet neve alapján azonosítja. Ez a kör azonban nem tekinthető átlagos fogyasztónak, mert ismereteiben, tudásában és a termékkel szembeni elvárásaiban felülmúlja azt a szokásos mértékben tájékozott, ésszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztót, akinek ítéleteit alapul kell venni. Mindez azt jelenti, hogy az adott esetben a „B...bor” mellett a „L...” megjelölés is kereskedelmi névnek tekinthető. Az előbbihez képest azonban másodlagos, alárendelt azonosító, illetőleg megkülönböztető képességgel bír. A 2001-2005 időszakban megtermelt évi 4.000, majd később évi 10.000, végül 25.000 palackra növekvő mennyiség csak egy igen szűk körű, gourmet közönségre korlátozó ismertséget biztosíthatott a családi bornak. Mivel a „L...” megjelölés még az elsődleges „B..bor” megjelöléshez képest is alulreprezentált, a védjegybejelentés napján, 2010-ben távolról sem lehetett olyan közismert, aminek alapján a Vt. 4. § (1) bekezdés b) pontja alkalmazása körében korábbi védjegyként lehetne figyelembe venni. A csatolt közvélemény-kutatás nem is hagy kétséget aziránt, hogy az átlagos fogyasztó a védjegybejelentést követően két évvel később sem azonosítja a „L...” megjelöléssel sem az ellenérdekű felet, sem L. B.-t, sem a családi pincészetüket.

A döntés ellen az ellenérdekű fél élt fellebbezéssel, ebben a végzés megváltoztatását és a védjegybejelentés elutasítását kérte.

Változatlanul hivatkozott névjogi sérelmére, mert a kérelmező nem kapott tőle engedélyt a „L.” név használatára vagy védjegyzetetésére, így a használat jogtalan és a kizárólagos jogok megszerzésével arra törekszik, hogy elzárja a családot a „L.” név használatától. Utalva a Tpv. 6. §-ára vitatta a „L.” név kereskedelmi névvé válását kifejtve, hogy önmagában a családnév árun történő elhelyezése nem eredményez ilyet, a megjelölés széles körben ismert kérelmezői használata pedig nem valósult meg. A kérelmező által készített piackutatás is azt erősíti meg, hogy a megkérdezettek 98%-a nem ismeri fel, hogy a „L.” megjelölés mely vállalkozáshoz köthető. De a kereskedelmi névvé válás sem hátránát el a névviselési jog sérelmét, ugyanis a családnév árujelzőként való használata engedélyköteles, ennek hiányában meg sem indulhat a kereskedelmi névvé alakulás. A jelen esetben a „L.” megjelölés azért sem önállósodhatott a családnévtől, mert nem történt átruházás, a név csak azért tűnhetett fel a címkén, mert a borokat L. B. készítette. Az ellenérdekű fél azonban a családnév használatára engedélyt nem adott és hosszú időn át megnyilvánuló türesei magatartást sem fejtett ki, épp ellenkezőleg a védjegybejelentést megtámadta és a kérelmezőt a „L.” név használatától eltiltotta.

Hangsúlyozta, hogy a borok piacán kiemelkedő jelentősége van a borász személyének, különösen így van ez a minőségi borok esetében, amit a fogyasztó az élvezeti értéke alapján választ. A „L.” borok tekintetében a minőségi bort fogyasztók a releváns közönség, részükre a borász neve jelent garanciát a megszokott színvonalat illetően. Erre tekintettel a család egyik tagja sem engedélyezte és

engedélyezhette, hogy harmadik személy által felügyelet nélkül készített borokra a „L.” név kerülhessen. Hiába fektetett pénzt a kérelmező a borfeldolgozó felépítésébe és használta két éven keresztül a „L. badacsony” megjelölést, a védjegyeztetésére nem volt jogosult L. B. további közreműködésének és a névhasználati jog átruházásának hiányában. Túl azon, hogy L. B. tényszerűen nem tette kereskedelmi névvé a „L.” családnevet ez nem is állt a jogában, ugyanis a névjog családnév esetén a viselők mindegyikéhez kapcsolódik, ekként a jogtalanság elhárításához valamennyi jogosult engedélye szükséges. Emellett L. B. maga sem engedélyezte a megjelölés védjegyoltalmát.

Továbbra is állította, hogy a védjegybejelentés korábbi PUE 6bis szerinti védjeggyel ütközik, hiszen amennyiben a „L.” név mégis kereskedelmi névvé vált volna, az ennek megállapításához szükséges ismertség megalapozza a felhívott szabály szerinti közismert védjegy fennállását. A fogyasztók ugyanis a prémium borok származását alapvetően a borász és nem a termék fantázianeve alapján azonosítják, így a releváns közönség az ellenérdekű fél által készített borokat is elsősorban „L.-ként” és csak másodlagosan „B...borként” azonosítja.

A kérelmező fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú határozat helybenhagyására irányult, annak helyes indokaira tekintettel. Válaszolt a fellebbezésben felvetett érvekre, ennek során lényegében megismételte és kiegészítette az elsőfokú eljárásban már kifejtett jogi álláspontját, aminek értelmében nincs akadálya annak hogy a tárgyi megjelölésre védjegyoltalmat nyerjen.

A fellebbezés részben alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást kimerítően feltárta, abból a lajstromozás nélkül korábban belföldön közismert védjeggyé vált megjelölés vonatkozásában a Vt. 4. § (1) b) alapján helyesen jutott arra, hogy azon az alapon a védjegybejelentés nem utasítható el, azonban a Vt. 5. § (1) bekezdés a) pontjára alapított névjogi sérelem körében a döntésével és indokaival szemben a másodfokú bíróság a fellebbezéssel értett egyet és az elsőfokú végzés részbeni megváltoztatására látott okot az alábbiak szerint.

A Vt. 5. § (1) bekezdés a) pontjában megfogalmazott relatív lajstromozási akadály értelmében nem részesülhet védjegyoltalomban a megjelölés, amely másnak személyhez - különösen névhez, képmáshoz - fűződő korábbi jogát sértené.

A Ptk. 77. § (1) és (4) bekezdései szerint mindenkinek joga van a névviseléshez, ennek sérelmét jelenti különösen, ha valaki jogtalanul más nevét használja, vagy jogtalanul máséhoz hasonló nevet használ. A 75. § (3) bekezdése alapján a személyhez fűződő jogokat nem sérti az a magatartás, amelyhez a jogosult hozzájárult.

A másodfokú bíróság hangsúlyozza, hogy a jelen eljárásban, függetlenül attól, hogy az együttműködés ténylegesen a családi pincészet fejlesztését célozta, illetve hogy abban vitathatatlanul L. B. játszott a irányító szerepet, a Vt. 5. § (1) bekezdés a) pontja szempontjából annak van ügydöntő jelentősége, hogy az ellenérdekű fél a hozzájárulása hiányára hivatkozva állítja a személyiségi jogának, ezen belül a névhasználatához fűződő jogának a sérelmét, és ő ellenzi a védjegybejelentés lajstromozását. Az ügyben azt kellett vizsgálni, hogy az ellenérdekű fél saját személyében eredményesen fellelhet-e a megjelölés védjegyoltalmával szemben.

Az ellenérdekű fél L. családnevét tartalmazó kombinált védjegyet bejelentő kérelmezői társaság nevében a „L.” kifejezés nem jelenik meg, ez a tulajdonnév a vállalkozás számára nem jelent azonosító funkciót. A cégnévben vezérszóként a „B...bor” szó szerepel, amely védjegyoltalom alatt álló szóösszetétel használatára engedéllyel is rendelkezett a védjegyjogosultaktól. A L. család

nevének védjegyként való lajstromozásához azonban nem szerezte be a jogosultak Vt. 7. §-a szerinti hozzájáruló nyilatkozatát, amely pedig szükséges a magatartás sérelmezése esetén a Ptk. 75. § (3) bekezdésére is tekintettel. A kérelmező ezzel a hozzájárulással háríthatta volna el a felhívott viszonylagos lajstromozást kizáró akadályt. Mivel a családnév védjegyként való használatához hozzájárulással az ellenérdekű féltől a kérelmező nem rendelkezik, ezért a Hivatal helyesen állapította meg, hogy az ellenérdekű fél névviseléshez fűződő személyiségi jogát sértené a lajstromozás.

Ezen a megítélésen nem változtat az a körülmény, hogy a bejelentés, illetve logó megterveztetése időpontjában L. B. látta el a kérelmezőnél az ügyvezetői teendőket, mert ez nem mentesít az ellenérdekű fél által hivatkozott névjogi sérelem lehetősége alól. Az ellenérdekű fél neve és személye elsősorban borszakmai, de lokális szinten és részben a minőségi borokat kedvelő fogyasztók szélesebb körében is ismert volt a borairól, tevékenységéről, továbbá szakismeretéről, miáltal a borok és a hozzá kapcsolódó szolgáltatások tekintetében a „L.” nevet hozzá is köthették. Ilyen helyzetben különösen elengedhetetlen lett volna, hogy a kérelmező az ellenérdekű fél kifejezett engedélyét kérje a lajstromozáshoz, hiszen a családnévét csak akkor lehetett volna a megjelölésben jogszerűen szerepeltetni, ha azt a névjogosultak nem kifogásolják.

A kereskedelmi névvel kapcsolatban megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy a kérelmező önmagában nem használta a „L.” szót üzleti, kereskedelmi vagy gazdasági tevékenysége jelzésére, az a védjegybejelentésben és a forgalomban lévő palackcímkéken is a „badacsony” földrajzi névvel és ábrás elemekkel együtt található, cégnevében pedig nem szerepel. Emellett teljes mértékben egyetértett az ellenérdekű féllel abban, hogy a „L...” szó kereskedelmi névvé válásának esetleges bizonyítottsága esetén sem került igazolásra a jelen esetben az ellenérdekű fél családnévétől való önállósulása, elválása és a névjogi jogosultak részéről a használat hosszú ideig való tűrése.

Mindezt értékelve a másodfokú bíróság arra a meggyőződésre jutott, hogy a „L.” családnévet uralkodóan magában foglaló védjegybejelentésre a kérelmező javára nem adható kizárólagos oltalom, mert az sértené az ellenérdekű fél névhasználatához fűződő jogát, és elzárna őt saját nevének árujelzőként való használatától, ami nem egyeztethető össze a védjegy társadalmi rendeltetésével.

A Vt. 4. § (1) bekezdés b) pontja akként rendelkezik, hogy nem részesülhet védjegyoltalomban a megjelölés, amelyet a fogyasztók összetéveszthetnek a korábbi védjeggyel a megjelölés és a védjegy azonossága vagy hasonlósága, valamint az érintett áruk, illetve szolgáltatások azonossága vagy hasonlósága miatt.

A (2) bekezdés szerint korábbi védjegy az, amelyet korábbi elsőbbséggel jelentettek be lajstromozásra, valamint - az (1) bekezdés a) és b) pontjának alkalmazásában - az a megjelölés is, amely az ipari tulajdon oltalmára létesült Párizsi Unió Egyezmény alapján - lajstromozásától függetlenül - korábban vált belföldön közismert védjeggyé. Korábbi védjegyen - a megjelölés lajstromozásától függően - a korábbi védjegybejelentést is érteni kell.

Ezen lajstromozási akadály esetében volt eldöntendő, hogy az ellenérdekű félhez köthető kereskedelmi névnek, közismert védjegynek tekinthető-e a „L.” kifejezés. Az elsőfokú bíróság helyesen értékelte úgy, hogy ez nem volt megállapítható. Az ellenérdekű fél a családi vállalkozás keretében a borokat a „B....bor” árujelzővel forgalmazta, amire a fiával védjegyoltalmat is szerzett. Vitathatatlanul megjelent a borok címkéin jóval kisebb betűkkel, középen vagy alul a „L. család pincéjéből” vagy a „L. Pincészet” felirat, de ezek nem a védjegy funkcióját töltik be, azaz nem az áruk, illetve szolgáltatások mások hasonló áruitól vagy szolgáltatásaitól való megkülönböztetésére szolgálnak, hanem tisztán a származásra, eredetre vonatkozó információt adnak és a csatolt egyéb iratokban is ekként merül fel a család neve. A kérelmező által 2012-ben készített Szinapszis

kutatás e vonatkozásban értékelhetetlen, mert kizárólag a felek „L. badacsony”, illetve „L.” termékei esetében vizsgálja a bor fogyasztói magatartásokat, tehát egymáshoz viszonyítva kutatja az ismertséget, illetve hogy mely pincészethez vagy borászhoz tudják azokat kötni a megkérdezettek. Következésképpen nincs olyan lajstromozás nélküli, közismert korábbi védjegy, amit az ellenérdekű fél oldalán figyelembe lehetne venni, amire hivatkozva sérelmezhetné a megjelölés oltalmának megadását. Ebben a részében a fellebbezés eredménytelennek bizonyult.

Mindezek alapján a Fővárosi Ítéltábla a Vt. 79. és a Pp. 259. §-ain keresztül irányadó Pp. 253. § (2) bekezdése alkalmazásával a rendelkező részben foglaltak szerint határozott.

A fellebbezés alapján a kérelmező megváltoztatási kérelme elutasítást nyert, de az ellenérdekű fél megváltoztatási kérelme is elutasított maradt, ennek folytán a felek az első- és a másodfokú eljárásban azonos arányban minősülnek nyertesnek és vesztesnek. Erre tekintettel az eljárással felmerült költségüket, figyelemmel arra is, hogy képviselőik lényegében azonos tevékenységet fejtettek ki a Vt. 86. §-án keresztül alkalmazott Pp. 81. § (1) bekezdése folytán maguk kötelesek viselni.

Budapest, 2016. január 19.

. Lesenyei Terézia s.k.
a tanács elnöke

. Pullai Ágnes s.k.
előadó bíró

. Mózsik Tímea s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:
bírószági ügyintéző